

Naturstyrelsen Vestsjælland
J.nr. NST-422-00972
Ref. mamor
Februar 2016**NOTAT
vedrørende høringssvar til forslag til Natura 2000-plan 2016-2021 for N136, Roskilde Fjord og Jægerspris Nordskov**

Forslag til Natura 2000-plan for N136, Roskilde Fjord og Jægerspris Nordskov har været i offentlig høring fra den 19. december 2014 til den 10. april 2015.

Indkomne høringssvar kan ses på: <http://www3.naturstyrelsen.dk/2015/natura2000/>.

Alle forslag til Natura 2000-planer er annonceret offentligt på Naturstyrelsens hjemmeside og desuden sendt i høring hos relevante myndigheder, jf. miljømålsloven § 43. Den offentlige høring er endvidere annonceret i en række landsdækkende og regionale aviser. Lodsejere med væsentlige interesser, der vil kunne berøres af et eller flere elementer i planlægningen for et Natura 2000-område, er individuelt blevet orienteret om høringen over forslag til Natura 2000-planer.

Naturstyrelsen har modtaget i alt ca. 760 høringssvar vedrørende de enkelte Natura 2000-planer og mere generelle høringssvar vedrørende naturplanlægningen. De generelle høringssvar er sammenfattet i et samlet høringsnotat – se www.naturstyrelsen.dk/natura2000/hoeringsnotat2016-2021.

Til denne Natura 2000-plan er der modtaget i alt 10 høringssvar.

Svarene har berørt følgende emner:

1. Udpegningsgrundlag
2. Datagrundlag – arter
3. Datagrundlag – naturtyper
4. Datagrundlag – fugle
5. Niveau for målsætninger og indsatsprogram
6. Målsætninger – fugle
7. Målsætninger – modstridende naturinteresser
8. Indsatsprogram – naturtyper
9. Indsatsprogram – fugle
10. Indsatsprogram – forholdet til 1. planperiode
11. Virkemidler og finansiering
12. Forhold mellem basisanalyse, Natura 2000-plan og handleplan
13. Vandplan og anden lovgivning
14. Håndhævelse af gældende lovgivning
15. Lodsejerinddragelse / planlægningsprocessen

16. Handleplan

Flere emner er uddybende behandlet i særskilt høringsnotat om generelle emner www.naturstyrelsen.dk/natura2000/hoeringsnotat2016-2021.

I det følgende sammenfattes de væsentligste synspunkter til de overfor nævnte punkter. Naturstyrelsens bemærkninger hertil er anført i kursiv.

Det bemærkes, at høringssvarene kun er gengivet i hovedtræk. Liste over høringssvar med ID-nummer vedlægges som bilag 1. Høringssvarene kan i sin helhed læses på <http://www3.naturstyrelsen.dk/2015/natura2000/>.

Bemærkninger til planforslaget

1. Udpegningsgrundlag

DOF Nordsjælland påpeger, at der var ynglende havørn i Jægerspris Nordskov i 2014, hvorfor den bør være på udpegningsgrundlaget som ynglefugl også i F107.

Den gennemførte høring vedrørte alene forslag til Natura 2000-planer. Ændringer i udpegningsgrundlag er sket og vil fremover ske i selvstændige processer med tilhørende offentlige høringprocesser, typisk ca. hvert 6. år og på grundlag af opdateret viden fra den nationale overvågning.

Udpegningsgrundlag for såvel fuglebeskyttelsesområderne og habitatområderne er senest opdateret i 2012.

Naturstyrelsen vil viderebringe oplysningen i forbindelse med næste opdatering af udpegningsgrundlag.

Emnet udpegningsgrundlag er uddybet i Naturstyrelsens generelle høringsnotat, som kan læses på styrelsens hjemmeside.

Forening på vegne af lodsejer kritiserer, at basisanalysen, der præsenterer udpegningsgrundlaget sammen med kortlag, efter revisionen af miljømålsloven ikke kommer i høring i 2. generations Natura 2000-planer. Foreningen mener, at basisanalyserne ikke alene indeholder faktisk indhold, da vurderingen af, hvilke områder og arter der tages med på udpegningsgrundlaget, indeholder en vis andel af skøn, nationale fortolkninger og ekspertvurderinger.

Foreningen finder det bekymrende, at udpegningsgrundlaget justeres hver 6. år, med væsentlige ændringer til følge, uden at offentligheden på et kvalificeret og fuldt oplyst grundlag har mulighed for at afgive høringssvar og evt. indgive klage.

Naturstyrelsen kan oplyse, at basisanalyserne, der beskriver de udpegede områder samt påvirkninger, der kan skade udpegningsgrundlaget, blev offentliggjort i december 2013 og i en revideret udgave i december 2014. I forbindelsen med offentliggørelsen i december 2013 bad

Naturstyrelsen om at få at vide, hvis der var fejl i datamaterialet, så det kunne blive rettet i den reviderede basisanalyse.

Det er rigtigt, at udpegningsgrundlaget beskrives i basisanalysen, men det er ikke i forbindelse med basisanalysen, at vurderingen af, hvilke arter der er på udpegningsgrundlaget, er sket. Revisionen af udpegningsgrundlaget har sin egen proces med tilhørende offentlig høring, der løber særskilt ca. hvert 6. år. Udpegningsgrundlaget er senest opdateret i 2012 efter offentlig høring.

2. Datagrundlag – arter

Danmarks Jægerforbund Halsnæs og Lejre undrer sig over de faktuelle talangivelser for de nævnte arter, og mener at de meget vel kan være fejlagtigt angivet i positiv eller negativ retning.

Naturstyrelsen kan oplyse, at data for de dyre- og plantearter der indgår i Natura 2000-planlægningen er indsamlet og kvalitetssikret i forbindelse med det nationale overvågningsprogram – NOVANA. Det har været afgørende for Naturstyrelsen, at data, der anvendes til den overordnede statslige planlægning, er ensartede, landsdækkende og kvalitetssikrede data. Emnet datagrundlag er uddybet i Naturstyrelsens generelle høringsnotat, som kan læses på styrelsens hjemmeside.

3. Datagrundlag – naturtyper

Lejre Kommune nævner, at der i basisanalysen er en gennemgang af, hvilke naturtyper der er påvirket af invasive arter. Kommunen ville ønske, at man her kunne se, hvilke invasive arter der er tale om på de enkelte områder, idet bekæmpelsesstrategierne er meget forskellige.

Naturstyrelsen kan oplyse, at de bagvedliggende data som strukturdata og floralister mm kan fremsøges fra Danmarks Miljøportal via ikonet "Naturdata" i fanen "søge og finde". På dette link findes en vejledning:

<http://www.miljoportal.dk/Dokumenter%20alle/Vejledning%20til%20søgning%20af%20naturdata.pdf>

Derudover er 'prior' også blevet opdateret med den nyeste kortlægning og direkte links til de bagvedliggende data. Prior findes på dette link:

<http://prior.dmu.dk/>

De invasive arter fundet på arealerne er oftest indtastet i feltet "arter uden for dokumentationsfeltet" eller i de tilfælde, hvor der er invasive arter i dokumentationsfeltet, findes de i artslisten for dokumentationsfeltet.

4. Datagrundlag – fugle

DOF Nordsjælland kommenterer, at ingen af ynglefuglene i F107, Jægerspris Nordskov er levestedskortlagt. Desuden nævnes nogle trusler og levesteds-parametre for arterne.

Naturstyrelsen har udviklet tilstandsvurderingssystemer for 16 af de mest truede ynglefugles levesteder. Det gælder for mose- og rørskovsfugle, engfugle, kolonirugende kystfugle samt for hede- og højmoserfugle. Der vil i de kommende år blive udviklet yderligere tilstandssystemer for andre grupper af ynglefugle, herunder skovfuglene, der findes på udpegningsgrundlaget i F107. Heri vil indgå registrerbare levestedsparametre til vurdering af levestedernes tilstand.

DOF v caretaker Roskilde Fjord er af den opfattelse, at figuren, der viser tilstanden af fuglenes levesteder, ikke er i overensstemmelse med de faktiske forhold. Der nævnes en række faktorer, der kan have indflydelse på bestandenes tilbagegang.

Den omtalte figur viser antal og tilstand af levesteder for de marine terner og klyde. Naturstyrelsens tilstandsvurdering af levestederne er baseret på let registrerbare og forvaltningsrettede levestedsparametre så som graden af forstyrrelser, vegetationshøjde, hydrologi og oversvømmelsesrisiko på de potentielle ynglesteder.

Levestedskortlægningen indeholder ikke oplysninger om arternes aktuelle tilstedeværelse på levestederne, men udelukkende om levestedernes beskaffenhed.

Det kan ikke udelukkes, at forhold udenfor yngleområdet kan have en indvirkning på det faktiske antal ynglende par på lokaliteterne. Nogle af disse vil være forhold, som skal adresseres gennem vandplanlægningen, anden national lovgivning eller internationalt.

Data er indsamlet og kvalitetssikret i forbindelse med det nationale overvågningsprogram – NOVANA. Det har været afgørende for Naturstyrelsen, at data, der anvendes til den overordnede statslige planlægning, er ensartede, landsdækkende og kvalitetssikrede data. Emnet er uddybet i Naturstyrelsens generelle høringsnotat, som kan læses på styrelsens hjemmeside.

5. Niveau for målsætninger og indsatsprogram

Forening på vegne af lodsejer vurderer Natura 2000-planen til at være ganske overordnet. Målsætninger og retningslinjer er generelle, vagt formulerede og geografisk uspecifikke, hvorfor det er meget vanskeligt at forholde sig til planen og dens konsekvenser for driften af ejendommen, selvom planen stadig har væsentlig retsvirkning.

Naturstyrelsen kan oplyse, at miljømålsloven fastlægger en opgavefordeling mellem stat og kommuner, der giver staten det overordnede ansvar for gennemførelse af direktivforpligtelserne og overlader den konkrete gennemførelse heraf til de respektive myndigheder, det vil sige primært kommunerne.

Efter lovbemærkningerne må de kommunale handleplaner ikke foregribe det præcise indhold af de aftaler eller afgørelser, der træffes i forhold til den enkelte lodsejer i forbindelse med gennemførelsen af handleplanerne. Det sætter også grænser for, hvor præcise de statslige planer kan være.

Natura 2000-planerne er bindende for myndighederne, men den konkrete indsats søges gennemført ved frivillige virkemidler.

Emnerne er uddybet i Naturstyrelsens generelle høringsnotat, som kan læses på styrelsens hjemmeside.

Lejre Kommune mener ikke niveauerne for hhv. de overordnede og konkrete målsætninger er logiske, og opfordrer til, at der bliver arbejdet på at tydeliggøre disse forskelle. Kommunen mener desuden ikke, at det er tydeligt, hvordan den hierarkiske fordeling er mellem målsætninger og indsatsprogram, som virker noget sammenblandede uden tydelig forskel på, hvad der er en målsætning og en indsats. De ønsker, at forskellen bliver mere gennemskuelig.

Den overordnede målsætning ændres ikke fra plan til plan, da den angiver den overordnede retning for områdets udvikling og desuden indgår i konsekvensvurderinger og afgørelser. Det overordnede sigte for området er, at arter og naturtyper på udpegningsgrundlaget opnår gunstig bevaringsstatus og at sikre områdets integritet. Desuden nævnes arter og naturtyper af national eller biogeografisk vigtighed.

De konkrete målsætninger uddyber den overordnede målsætning med afsæt i den aktuelle tilstand. Jo mere viden vi har for arten eller naturtypen via overvågningen, des mere præcist kan de målsættes.

Både de overordnede og konkrete målsætninger er langsigtede, hvorfor der planperiode for planperiode prioriteres en særlig indsats, hvor behovet vurderes at være størst, og hvor der findes ensartede, nationale data til at dokumentere dette.

Indsatsen i den kommende periode er a) at færdiggøre de første planer og b) at tage fat på forvaltningsmæssige problemstillinger, der IKKE er dækket af de første planer OG som er en trussel mod sikring af naturtilstanden.

Udgangspunktet for indsatsprogrammet i denne planperiode er derfor randpåvirkning af mindre naturarealer, levesteder for ynglefugle samt invasive arter. Hertil kommer nogle konkrete projekter, hvis omdrejningspunkt er erfaringsindhentning og synergi med vand- og klimamål. Emnet er uddybet i Naturstyrelsens generelle høringsnotat, som kan læses på styrelsens hjemmeside.

Lejre Kommune mener ikke niveauerne for hhv. de overordnede og konkrete indsatser er logiske, og opfordrer til, at der bliver arbejdet på at tydeliggøre disse forskelle.

Kommunen ønsker ligeledes, at de konkrete indsatser reelt bliver mere konkrete. Som det er nu, så er alle underafsnittene meget generelle.

Kommunen synes desuden, det virker påfaldende at der ikke er opsat retningslinjer for nogle af de højprioriterede naturtyper (tidvis våd eng, rigkær og de øvrige overdrevstyper), når der er opsat retningslinjer for kalkoverdrev og ynglefugle.

De generelle retningslinjer gælder for alle naturtyper og arter, og indeholder indsatser, der videreføres fra 1. planperiode. De områdespecifikke retningslinjer er nye indsatsområder for 2. planperiode, hvortil der er lavet nye støtteordninger, samt et opmærksomhedspunkt om de truede arter, der er i tilbagegang.

Se svar ovenover til "Forening på vegne af lodsejer" om, hvor præcis en plan kan være. Det kan tilføjes, at det har været hensigten med lovgivningen at give kommunalbestyrelserne et råderum til udmøntning af den overordnede statslige ramme, som er fastlagt i de foreliggende statslige Natura 2000-planer.

I første planperiode var der konkrete målsætninger med tilhørende indsatser for udvidelse og, hvis muligt, sammenbinding af de truede naturtyper, herunder de af kommunen nævnte naturtyper. Denne indsats forventes planlagt og igangsat i 1. planperiode og fastholdes videre i de generelle retningslinjer.

I anden planperiode er en af de anvendte områdespecifikke indsatser sammenhængende natur (over 30 ha) - såkaldt robust natur. Naturstyrelsen vurderer, at der ud fra de naturgivne forhold i området er mulighed for at iværksætte denne indsats for naturtypen kalkoverdrev. Naturstyrelsen har ligeledes vurderet at en indsats for de kolonirugende fugle er mulig.

6. Målsætninger – fugle

DOF Nordsjælland er meget enige i den overordnede målsætning for Natura 2000-området. Med hensyn til den konkrete målsætning ønsker de, at den suppleres med angivelse af måltal for udpegningsarterne i F107, og kommer selv med et bud.

DOF v caretaker Roskilde Fjord undrer sig over antallet af ynglefugle i den konkrete målsætning for fjordterne, havterne og klyde, der er væsentligt lavere end angivet i den første Natura 2000-plan. Desuden mener de, at målsætningen for dværgterne mangler et antal ynglefugle. De kommer selv med et bud på et antal ynglefugle for de fire arter.

Målsætningerne i de endelige planer er rettet mod sikring af levesteder og ikke sikring af et bestemt individantal. Dette afspejler sig også i lovgivningen, hvor Natura 2000-planlægningen og indsatsen tager udgangspunkt i, at man ikke kan sikre bestemte arters antal, men alene skabe forudsætningerne for deres tilstedeværelse.

For de kolonirugende ynglefugle er der i planernes konkrete målsætning medtaget pejlemærker i form af bestandstal. Pejlemærkerne er ikke egentlige målsætninger, men skal ses som en indikation på levestedernes tilstand, og skal ses som et supplement til målsætningerne. Emnet er uddybet i Naturstyrelsens generelle høringsnotat, som kan læses på styrelsens hjemmeside.

7. Målsætninger – modstridende naturinteresser

Lejre Kommune nævner, at der i modstridende interesser prioriteres tidvis våd eng og rigkær over skovbevokset tørvemose og elle- og askeskov, som er opstået ved tilgroning af tidligere lysåbne enge og moser. Kommunen savner en nærmere udredning eller prioritering af, hvilke andre naturtyper og arter der skal vægtes højest, når disse har modsatrettede behov.

Naturstyrelsen har vurderet, at der ikke er andre naturtyper eller arter på udpegningsgrundlaget, der kan nedprioriteres til fordel for andre.

Projekter og plejetiltag skal altid vurderes i henhold til Natura 2000-planen. Vurderingen af, om det vil skade udpegningsgrundlaget, skal ske under hensyn til Natura 2000-planens målsætning for det pågældende område.

Roskilde Sejlklub finder det vigtigt for sejlerne, at deres aktiviteter på fjorden nævnes under modstridende naturinteresser.

Naturstyrelsen gør opmærksom på, at dette ikke hører ind under retningslinjerne for afsnittet modstridende naturinteresser. Her indgår kun prioriteringer mellem arter og naturtyper på udpegningsgrundlaget.

Forstyrrelse af fugles ynglesteder kaldes i Natura 2000-sammenhæng en trussel mod udpegningsgrundlaget. DCE har vurderet betydningen af forstyrrelse af fuglene i en rapport, som er gengivet i basisanalysen.

8. Indsatsprogram – naturtyper

Nordsjællands Landboforening anbefaler at bruge lokale aktører til konkrete plejetiltag, og nævner en række eksempler, herunder græsning og bekæmpelse af invasive arter.

Natura 2000-planen fastlægger som udgangspunkt hverken det konkrete omfang, lokaliseringen af den konkrete indsats eller karakteren af den endelige indsats. Nordsjællands Landboforening anbefales derfor at rette henvendelse til de pågældende kommuner i forbindelse med handleplansprocessen for områderne.

Emnet er uddybet i Naturstyrelsens generelle høringsnotat, som kan læses på styrelsens hjemmeside.

9. Indsatsprogram – fugle

Friluftsrådet fremfører, at det er af væsentlig betydning, at der opretholdes en systematisk indsats mod uønskede prædatorer såsom rotter, mink og ræve m.fl. på øer og holme i området.

Naturstyrelsen er enig i denne betragtning, da det er en af forudsætningerne for god naturtilstand af ynglefuglenes levesteder. En af de områdespecifikke retningslinjer omhandler netop god naturtilstand for fjordterne, havterne og klydes levesteder, som findes på øer og holme i fjorden. Det er handleplanens opgave at konkretisere Natura 2000-planens retningslinjer med valg af indsats og virkemidler.

DOF Nordsjælland noterer med tilfredshed de generelle retningslinjer i indsatsprogrammet. Til gengæld kunne de godt tænke sig områdespecifikke retningslinjer for F107, Jægerspris Nordskov. DOF forslår selv ordlyden af dem.

Naturstyrelsen kan oplyse, at de områdespecifikke retningslinjer ikke kan indeholde de konkrete indsatser og virkemidler, som foreslået i høringssvaret. Se svar ovenfor om niveau for målsætninger og indsatsprogram.

Det er handleplanens opgave at konkretisere Natura 2000-planens retningslinjer med valg af indsats og virkemidler.

Lejre Kommune synes, at teksten vedrørende tilstanden af ynglefuglenes levesteder er utrolig kortfattet både i basisanalysen og i planforslaget. Kommunen savner en nærmere redegørelse for, hvilke tiltag der skal igangsættes for at sikre ynglefugles levesteder.

DOF v caretaker Roskilde Fjord nævner en række trusler for udpegningsgrundlagets arter. De savner, at Natura 2000-planen indeholder en analyse af årsagerne til yngle- og trækfuglenes tilbagegang og/eller ugunstige tilstand i F105 Roskilde Fjord, så de relevante tiltag kan iværksættes.

For de ynglefugle, der er udviklet tilstandsvurderingssystem for, har Naturstyrelsen i deres kortlægning af levestederne registreret målbare og forvaltningsrettede levestedsparametre. Disse kan give en indikation af, hvor tiltagene kan sættes ind. Desuden kan kommunen i handleplanen inddrage øvrig viden på området.

For de ynglefugle, der ikke har tilstandsvurderingssystem samt for trækfuglene kan kommunen i handleplanen inddrage øvrig viden på området.

DOF v caretaker Roskilde Fjord foreslår indførelse af forskellige restriktioner for færdsel, der kan hindre forstyrrelse af trækfuglene i F105, Roskilde Fjord. De efterlyser en analyse af konflikten mellem rekreative interesser og hensynene til de rastende vandfugle med henblik på at sikre dem forstyrrelsesfrie områder.

Lejre Kommune: Både i dette forslag og i basisanalysen savnes nærmere beskrivelse og analyse af hvilken betydning forstyrrelser fra havaktiviteter, såsom motorsejls og kajak mv. har på f.eks. de ynglende fugles potentiale. I denne kontekst kunne det overvejes om kystbeskyttelsen i vildtreservatet skulle revideres eller udvides.

Ligeledes bør de aktuelle planer om udvidelse af Roskilde Lystbådehavn i Roskilde Kommune indgå i vurderingen af, om der er behov for udvidede beskyttelseszoner i vildtreservatet.

Vurdering af forstyrrelser af fugle, og overvejelser om revision af reservater er vurderet i DCE's forstyrrelsesrapport, som er gengivet i basisanalysen. Der er ikke i dette Natura 2000-område vurderet behov for revision af reservaterne.

Alle planer og projekter skal leve op til habitatdirektivets krav om konsekvensvurdering. Hvis et givet projekt skader udpegningsgrundlaget i et Natura 2000-område, kan det som udgangspunkt ikke gennemføres (jf. Habitatbekendtgørelsen).

10. Indsatsprogram - Forholdet til 1. planperiode

Lejre Kommune kommenterer, at det indledningsvist i planen antages, at "indsatsprogrammet for planperioden 2010-15 forudsættes gennemført indenfor den gældende planperiode".

Kommunen mener, at dette står i modsætning til afsnittet "Indsatsprogram", hvor der står, at den "nationale prioritering af indsatsen i 2. planperiode sigter på, at den planlagte og igangsatte indsats i 1. planperiode fastholdes" og at "Indsatser gennemført i 1. planperiode vedligeholdes".

Naturstyrelsen tager dette til efterretning, og foretager justering af teksten i afsnit 1. Natura 2000-planlægning og afsnit 4. Indsatsprogram - med henblik på at præcisere videreførelse og konsolidering af indsatsen fra 1. planperiode i lyset af, at indsatsen fra den første generation planer har haft en kortere periode til gennemførelse end forudsat.

11. Virkemidler og finansiering

Forening på vegne af lodsejer gør opmærksom på, at alle indgreb i forbindelse med Natura 2000-planerne, der måtte have negativ indflydelse på driften eller værdisætning af ejendommen, vil blive krævet erstattet fuldt ud. Man ønsker desuden ikke at indgå i et samarbejde, der kan indskrænke råderetten over ejendommen, eller kan betyde en ekspansion af Natura 2000-arealer, inddragelse af landbrugsjord eller skærpede restriktioner i forhold til husdyr- eller planteproduktion.

Planernes indsatsprogram vil i videst muligt omfang blive gennemført ved frivillige aftaler. Langt størstedelen af den foreslåede indsats skal gennemføres på allerede naturbeskyttede arealer, der ikke kan indgå i den intensive landbrugsdrift, og hvor den ønskede indsats og de tilknyttede tilskudsordninger giver mulighed for tilskud og fuld finansiering af projektudgifter.

Det er Naturstyrelsens vurdering, at etablering af ny natur vil ske i tilknytning til eksisterende natur og derfor kun meget begrænset omfang vil kunne få betydning for andre lodsejere ved f.eks. regulering efter husdyrgodkendelsesloven.

Naturbeskyttelsesloven hjemler muligheden til at pålægge en bestemt drift, hvis det er nødvendigt for at gennemføre Natura 2000-planen. Indebærer en indsats, at den eksisterende drift skal ændres, og kan der ikke indgås en frivillig aftale herom, vil det udløse erstatning for dokumenterede tab.

Emnet er uddybet i Naturstyrelsens generelle høringsnotat, som kan læses på styrelsens hjemmeside.

Forening på vegne af lodsejer mener, at en indsats for mere robust natur ikke bør inddrage landbrugsarealer i omdrift, eller gå ud over grænserne for de eksisterende Natura 2000-områder. Ejer er således ikke indstillet på at indgå i aftaler eller indsatser, der kan medføre økonomiske konsekvenser for bedriften uden passende erstatning.

Naturstyrelsen kan oplyse, at langt størstedelen af den foreslåede indsats skal gennemføres på allerede naturbeskyttede arealer, der ikke kan indgå i den intensive landbrugsdrift, og hvor den ønskede indsats og de tilknyttede tilskudsordninger giver mulighed for tilskud og fuld finansiering af projektudgifter.

Der påbegyndes en langsigtet indsats for mere sammenhængende natur, der er robust overfor klimaændringer, pludselige vejrhændelser og negative påvirkninger fra naboarealer. Denne indsats vurderes at kunne inddrage op til 700 ha omdriftsjord på landsplan. Tilsvarende kan sikring af levesteder for truede ynglefugle inddrage lidt ikke-naturbeskyttet areal. Alt i alt vil de foreslåede planer højst kunne berøre op til 1 ‰ af det opdyrkede landbrugsareal, og den enkelte lodsejer kan søge kompensation for indkomsttab som følge af begrænsninger i arealudnyttelsen.

Den indsats, som Natura 2000-planerne udstikker retningslinjer for, vil helt overvejende ligge i Natura 2000-områderne, og der er ikke i denne plan planlagt udenfor området.

Emnerne er uddybet i Naturstyrelsens generelle høringsnotat, som kan læses på styrelsens hjemmeside.

Forening på vegne af lodsejer opfordrer til, at der tilvejebringes samfunds- og erhvervsøkonomiske konsekvensberegninger, så konsekvenserne af den danske Natura 2000-forvaltning kan anskueliggøres over for blandt andet de politisk ansvarlige beslutningstagere.

Naturstyrelsen vurderer, at Natura 2000-planerne ikke har erhvervsøkonomisk betydning for jordbrugserhvervet, fordi planerne søges gennemført ad frivillighedens vej og med kompensation både til konkrete indsatser og for eventuelle dokumenterede indkomsttab. Indsatserne i området retter sig mod at sikre og forbedre forholdene for den allerede beskyttede natur og vurderes kun i meget begrænset omfang at komme til at berøre intensivt udnyttede arealer.

Emnet er uddybet i Naturstyrelsens generelle høringsnotat, som kan læses på styrelsens hjemmeside.

Lejre Kommune ser en mulig konflikt mellem de statslige planer og lodsejerens incitament til at medvirke til gennemførelsen af disse planer. Udfordringen er, at landbrugets støtteordninger ikke i tilstrækkeligt omfang er afstemt med, at kommunerne jf. lovgivningen har ansvaret for implementering af Natura 2000-planerne.

Kommunen ønsker, at de som handleplanmyndighed fremadrettet vil blive inddraget i aftaler ml. NaturErhvervstyrelsen og lodsejer.

Naturstyrelsen kan oplyse, at det er politisk besluttet, at den konkrete indsats til at gennemføre Natura 2000-planerne, i videst muligt omfang skal ske med frivillige tilskudsordninger.

Naturstyrelsens har noteret sig kommunens synspunkter og kan oplyse, at styrelsen har sikret sig, at der er overensstemmelse mellem den krævede indsats og de økonomiske ressourcer, der er til rådighed for gennemførelsen af planerne.

Udarbejdelse og administration af tilskudsordninger ligger imidlertid uden for høringen af Natura 2000-planerne.

Emnet er uddybet i Naturstyrelsens generelle høringsnotat, som kan læses på styrelsens hjemmeside.

Nordsjællands Landboforening anbefaler ændringer til støtteordninger, så de "aflønner" lodsejeren efter bidrag til biodiversitet og naturværdi. Således, at ordningerne mere erstatter efter værdien af den ønskede og gennemførte plejeindsats, end efter værdien af den opgivne produktion.

Naturstyrelsen kan oplyse, at det er politisk besluttet, at den konkrete indsats til at gennemføre Natura 2000-planerne, i videst mulige omfang skal ske med frivillige tilskudsordninger. Udarbejdelse og justering af tilskudsordninger og tilskudssatser ligger imidlertid uden for høringen af Natura 2000-planerne.

Emnet er uddybet i Naturstyrelsens generelle høringsnotat, som kan læses på styrelsens hjemmeside.

Halsnæs Kommune har en stor del af kommunens mest værdifulde Natura 2000-arealer beliggende i sommerhusområder, hvor Natura 2000-plejen fortsat sikres via kommunale midler. Halsnæs Kommune opfordrer Naturstyrelsen til at sikre, at kommunerne også fremadrettet tildeles midler via bloktilskuddet til gennemførelse af de kommende kommunale handleplaner.

Naturstyrelsens har noteret sig kommunens synspunkter og kan oplyse, at styrelsen har sikret sig, at der er overensstemmelse mellem den krævede indsats og de økonomiske ressourcer, der er til rådighed for gennemførelsen af planerne.

Emnet er uddybet i Naturstyrelsens generelle høringsnotat, som kan læses på styrelsens hjemmeside.

12. Forhold mellem basisanalyse, Natura 2000-plan og handleplan

Lejre Kommune bemærker, at der i basisanalysen gøres opmærksom på, at data i basisanalysen ikke afspejler den indsats, der først er udført i sidste halvdel af 1. planperiode, da dataindsamlingen er udført før indsatserne var igangsat.

Kommunen mener, at dette forhold også bør fremgå af Natura 2000-planen, idet det er vigtigt for tolkningen af resultaterne, og det skal være et tydeligt opmærksomhedspunkt til udarbejdelsen af Naturhandleplanerne.

Naturstyrelsen mener ikke, det er nødvendigt at gentage sætningen i Natura 2000-planen. Datagrundlaget præsenteres i basisanalysen, og derfor er det også her, bemærkningen står.

Lejre Kommune finder det ærgerligt for forståelsen af områdestatus og fremtidsperspektiverne for området, at afsnittene "Trusler mod områdets naturværdier" og "Igangværende pleje og genopretning", fra Natura 2000-plan 2009-2015, er udgået i denne plan.

Naturstyrelsen gør opmærksom på, at afsnit om trusler og igangværende pleje i denne planperiode er en del af basisanalysen, og dermed stadig er grundlag for Natura 2000-planen.

13. Vandplan og anden lovgivning

Lejre Kommune savner en redegørelse for, hvorledes planforslaget påvirker eller påvirkes af Vandplanen, Vandområdeplanen og lignende planer og love.

Det er politisk besluttet, at der er en arbejdsdeling mellem vand- og naturplanerne, således at vandplanlægningen tager sig af vandkvalitet i vandløb, større søer, kystvande og fjorde, mens Natura 2000-planlægningen tager sig af småsøer og hydrologien på terrestriske naturarealer. Regulering af kvælstof, herunder ammoniakdeposition sker primært gennem husdyrgodkendelsesloven og vandplanlægningen. Der vil dog være en række af de fastsatte indsatser i Natura 2000-planerne, som indirekte vil være med til at reducere kvælstofpåvirkningen. Alle indsatser og projekter – også når de er foranlediget af en vandplan – skal leve op til habitatdirektivets krav om konsekvensvurdering. Hvis et givet projekt skader udpegningsgrundlaget i et Natura 2000-område, kan det som udgangspunkt ikke gennemføres (jf. Habitatbekendtgørelsen). Emnerne er uddybet i Naturstyrelsens generelle høringsnotat, som kan læses på styrelsens hjemmeside.

Nordsjællands Landboforening mener, at de kommunale forvaltninger i Nordsjælland, hvor dyretrykket er meget lavt, bør udvise imødekommenhed ved behandling af ansøgninger efter husdyrgodkendelsesloven. Dette anbefales for at sikre, at der i nærheden af Natura 2000-områderne vil være tilstrækkeligt med dyr til rådighed til at gennemføre afgræsningen i områderne.

Naturstyrelsen gør opmærksom på, at husdyrgodkendelsesloven ikke reguleres via Natura 2000-planlægningen. Forslag til, hvorledes loven bør administreres, ligger derfor udenfor denne høring. Kommunen er myndighed for afgørelser efter husdyrgodkendelsesloven.

Forening på vegne af lodsejer ser en række økonomiske udfordringer både direkte og indirekte. Bl.a. at Natura 2000-planen vil medføre meget store begrænsninger i mulighederne for en eventuel opstart af en husdyrproduktion. Der henvises i den sammenhæng til regler om ammoniak fra husdyrproduktionen udstedt i medfør af lov om miljøgodkendelse af husdyrbrug.

Natura 2000-planen er ifølge miljømålsloven bindende for myndighederne, når der skal tages stilling til godkendelser, tilladelser og dispensationer. Vurderingen af, om det ansøgte vil skade udpegningsgrundlaget, skal ske under hensyn til planens bevaringsmålsætning for det pågældende område.

Regulering af kvælstof, herunder ammoniakdeposition sker primært gennem husdyrgodkendelsesloven. Kvælstofpåvirkningen er fortsat for nedadgående, og derfor har

Naturstyrelsen ikke fundet anledning til med Natura 2000-planerne 2016-21 at stille specifikke krav til en reduktion af kvælstof. Der vil dog være en række af de fastsatte indsatser, som indirekte vil være med til at reducere kvælstofpåvirkningen. Emnerne er uddybet i Naturstyrelsens generelle høringsnotat, som kan læses på styrelsens hjemmeside.

14. Håndhævelse af gældende lovgivning

Friluftsrådet anbefaler, at de regler der allerede gælder for færdsel på vandet bliver gjort tydelige for brugerne og at bestemmelserne håndhæves på en mere synlig måde.

Friluftsrådet anbefaler, at vandmiljøet i Natura 2000-området forbedres ved at spildevand og olieholdigt bundvand fra både tømmes til spildevandsanlæg i havnene til gavn for dyre- og plantelivet, og de mange mennesker der bader og sejler i og på fjorden.

Roskilde Sejlklub savner, at der nævnes noget om områdets havnefaciliteter og behovet for vedligeholdelse og uddybning efter naturlig tilsanding. Her ønsker havnebrugerne en fleksibel administration, der sikrer en fornuftig afbalancering mellem naturinteresser og rekreative- og sikkerhedsinteresser.

Natura 2000-planen sætter de overordnede retningslinjer for planlægning for naturtyper og arter på udpegningsgrundlaget. Håndhævelse af gældende lovgivning ligger udenfor rammerne af høringen over Natura 2000-planerne.

15. Lodsejerinddragelse / planlægningsprocessen

Forening på vegne af lodsejer giver udtryk for, at der i forbindelse med planerne ikke er lavet nogen form for konkret eller ejendomsspecifik lodsejerinddragelse på trods af, at dette klart var forventningen i forbindelse med miljømålslovens revision i 2013. At man fra myndighedernes side konsekvent bruger laveste fællesnævner i lodsejerinddragelsen, må betragtes som dybt utilfredsstillende, og ikke i tråd med den fædrene europæiske tanke bag Natura 2000-planerne. Ejeren må betegnes, at have "væsentlige interesser" i Natura 2000-område 136, og burde derfor være blevet indbudt til en-til-en dialog med den lokale enhed. Dette er utilfredsstillende.

Miljømålsloven indeholder krav om offentlig høring over såvel de statslige planer som de opfølgende handleplaner og krav om, at de kommunale handleplaner indeholder en plan for interessentinddragelse.

Naturstyrelsen har i forbindelse med de forskellige trin i planprocessen for de statslige Natura 2000-planer været i dialog med interessenter på nationalt niveau og regionalt niveau. Det har været målsætningen i hele planprocessen at inddrage synspunkter og holdninger så godt som muligt. Den fulgte procedure har bl.a. omfattet inddragelse af lodsejere med væsentlige interesser, der vil kunne berøres af et eller flere elementer i planlægningen for et Natura 2000-område.

*Erfaringerne fra denne høringsproces vil blive evalueret.
Emnet er uddybet i Naturstyrelsens generelle høringsnotat, som kan læses på styrelsens hjemmeside.*

16. Handleplan

DOF Nordsjælland deltager gerne i arbejdet med at sikre forbedrede forhold for udpegningsarterne.

Danmarks Jægerforbund Halsnæs og Lejre vil gerne være behjælpelige med f.eks. regulering af prædatorer i det omfang, det er ønskværdigt og muligt.

Naturstyrelsen takker for henvendelsen, men må henvise til handleplansprocessen, da konkrete tiltag og virkemidler ikke hører til i Natura 2000-planen. DOF og Danmarks Jægerforbund anbefales derfor at rette henvendelse til kommunerne i forbindelse med handleplansprocessen.

Justering af forslag til Natura 2000-plan for N136, Roskilde Fjord og Jægerspris Nordskov

På baggrund af de indkomne bemærkninger er der foretaget justering af teksten i afsnit 1. Natura 2000-planlægning og afsnit 4. Indsatsprogram - med henblik på at præcisere videreførelse og konsolidering af indsatsen fra 1. planperiode i lyset af, at indsatsen fra den første generation planer har haft en kortere periode til gennemførelse end forudsat.

Der er endvidere på baggrund af Naturstyrelsens egne overvejelser foretaget justering af teksten i områdebeskrivelsen, hvor "den foreslåede" slettes foran "Nationalpark Skjoldungernes Land".

Ingen af ændringerne i forhold til planforslaget giver anledning til fornyet høring over planforslaget, jf. miljømålslovens § 45.

Bilag 1: Indkomne høringsvar til Natura 2000-planforslaget N136, Roskilde Fjord og Jægerspris Nordskov:

- 2015040714590915 - Halsnæs Kommune
- 20150408150919186 - Roskilde Kommune
- 20150410103310783 - Lejre Kommune
- 20150410101733599 - DOF Nordsjælland
- 20150504200707528 - DOF v caretaker Roskilde Fjord
- 20150409204614507 - Danmarks Jægerforbund Halsnæs og Lejre
- 20150407132643912 - Friluftsrådet
- 20150410081058721 - Roskilde Sejlklub
- 20150504194210263 - Nordsjællands Landboforening
- Forening på vegne af lodsejer